

Korištenje mobilnih aplikacija za upravljanje osobnim financijama

Bilota, Katarina

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:297865>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-06**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Prijediplomski stručni studij
Poslovna ekonomija – smjer Računovodstvo i Financije

**KORIŠTENJE MOBILNIH APLIKACIJA ZA UPRAVLJANJE
OSOBNIM FINANCIJAMA**

Završni rad

Katarina Bilota

Zagreb, rujan 2024.

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Prijediplomski stručni studij
Poslovna ekonomija – smjer Računovodstvo i Financije

**KORIŠTENJE MOBILNIH APLIKACIJA ZA UPRAVLJANJE
OSOBNIM FINANCIJAMA**
**THE USAGE OF MOBILE APPLICATIONS FOR MANAGING
PERSONAL FINANCE**

Završni rad

Student: Katarina Bilota

JMBAG: 0067631547

Mentor: Dr. sc. Dalia Suša Vugec

Zagreb, rujan 2024.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je ovaj završni rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog izvora te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

(vlastoručni potpis studenta)

(mjesto i datum)

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Metode istraživanja i izvori podataka	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	1
2. FINANCIJSKA PISMENOST I OSOBNE FINACIJE	2
2.1. Financijska pismenost	2
2.2. Definiiranje osobnih financija	3
2.3. Važnost upravljanja osobnim financijama	3
2.4. Upravljanje financijama kod mladih	4
2.5. Kućni proračun	5
3. DIGITALNI ALATI ZA UPRAVLJANJE OSOBNIM FINACIJAMA	8
3.1. Važnost digitalnih alata za upravljanje osobnim financijama	8
3.2. Mobilne aplikacije za upravljanje osobnim financijama	8
3.3. Prednosti korištenja digitalnih alata za upravljanje osobnim financijama	9
4. KRITIČKA ANALIZA ODABRANIH OBILNIH APLIKACIJA ZA UPRAVLJANJE OSOBNIM FINACIJAMA	12
4.1. Opis aplikacije „Money Manager“	12
4.2. Opis aplikacije „Wallet“	19
4.3. Usporedba i kritička analiza odabranih aplikacija	27
5. ZAKLJUČAK	29
POPIS LITERATURE	31
POPIS TABLICA	33
POPIS ILUSTRACIJA	34

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

U ovom radu govorit će se o financijskoj pismenosti i vođenju osobnih financija pojedinca i kućanstva. Ukazat će se na važnost kvalitetnog upravljanja financijama. Navodit će se razne metode izrade proračuna i digitalni alati koji pomažu pri upravljanju financijama. U radu će se opisivati i analizirati dvije aplikacije za upravljanje osobnim financijama, Money Manager i Wallet.

1.2. Metode istraživanja i izvori podataka

Za pisanje ovog rada koristit će se domaća i strana literatura i razna istraživanja. Kako se radi o novoj temi, tako će primarni izvor podataka biti u obliku elektroničkih knjiga, znanstvenih i stručnih članaka i časopisa, te članci objavljeni na internetu. Dio rada bit će napisan kao istraživanje i osobno zapažanje autora.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad se sastoji od 5 cjelina sa nekoliko podnaslova. U prvom dijelu teoretski se obrađuje pojam financijske pismenosti i osobnih financija te se uz pomoć istraživanja ukazuje na problem niske razine financijske pismenosti kod mladih. Stvaranje kućnog proračuna postavlja se kao rješenje za podizanje financijske pismenosti te se navode razne vrste proračuna i digitalni alati za upravljanje osobnim financijama. U drugom dijelu rada ukazuje se na važnost digitalnih alata i navode se prednosti i nedostaci aplikacija za budžetiranje. U posljednjem dijelu rada opisuju se i analiziraju odabrane aplikacije.

2. FINANCIJSKA PISMENOST I OSOBNE FINANCIJE

2.1. Financijska pismenost

U akademskoj literaturi ne postoji jedinstvena definicija financijske pismenosti. Različiti autori i organizacije ponudili su vlastite definicije pojma. Ima mnoštvo značenja, kao što je mjera znanja o financijskim proizvodima ili o financijskim konceptima, mjera znanja potrebnog za uključivanje u određene financijske aktivnosti ili sposobnost primjene matematičkih i numeričkih vještina potrebnih za donošenje financijskih odluka.

Prema Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) financijska pismenost definira se kao kombinacija svijesti, znanja, vještina, stavova i ponašanja, potrebnih za donošenje dobrih financijskih odluka i postizanje individualnog financijskog blagostanja (Atkinson i Messy, 2012.). Financijska pismenost je vještina koja poboljšava pojedinčevu sposobnost rješavanja svakodnevnih financijskih pitanja, pomaže mu izbjeći posljedice loših financijskih odluka koje bi mogle utjecati na njegovu budućnost te pomaže pri donošenju samopouzdanih i informiranih odluka koje se tiču osobnih financija (Garman i Forgue, 2010).

Kategorije prema kojima se mjeri financijska pismenost su: financijsko znanje, financijsko ponašanje i odnos prema trošenju novca. Prema tim kategorijama krajem 2019. godine Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) provela je istraživanje razine financijske pismenosti u Hrvatskoj. Prema istraživanju zabilježen je blagi porast u odnosu na 2015. godinu. Prosječna ocjena financijske pismenosti građana Hrvatske u 2019. godini iznosila je 12,3 od ukupno 21 boda u odnosu na 11,7 bodova u 2015. Isto istraživanje provedeno je i u drugim zemljama, primjerice Bugarskoj, Crnoj Gori, Moldaviji, Sjevernoj Makedoniji i Rumunjskoj. Hrvatska je ostvarila iznadprosječan rezultat u odnosu na ostale zemlje te se tako približila prosječnoj ocjeni financijske pismenosti zemalja G20 iz 2017. godine (HNB, 2020).

Kako bi se dalje nastavila podizati razina financijske pismenosti u Hrvatskoj je pokrenut Nacionalni strateški okvir financijske pismenosti potrošača. Na temelju prvog Nacionalnog strateškog okvira provedene su brojne aktivnosti s ciljem podizanja financijske pismenosti, a u daljnjem tekstu navedene su neke od najvažnijih. Ministarstvo znanosti i obrazovanja uvrstilo je i teme u svezi ekonomske i financijske pismenosti u kurikulum međupredmetne teme „Poduzetništvo“. Nadalje, Agencija za odgoj i obrazovanje organizira redovita i obvezna stručna usavršavanja za učitelje, nastavnike i stručne suradnike na županijskim i međužupanijskim razinama, ali i na državnoj razini. Osim toga, važnu ulogu u podizanju

financijske pismenosti imaju i obrazovne ustanove, primjerice Ekonomski fakultet u Zagrebu (Narodne novine, 2021).

Dr. sc. Dajana Barbić i dr. sc. Andrea Lučić napisale su knjigu „Financijska pismenost i odgovorna potrošnja u svakodnevnom životu“. Uz pomoć knjige se na jednostavan i zanimljiv način tematiku financijske pismenosti približava prosječnom potrošaču koji se svakodnevno susreće s različitim izazovima u procesu odgovornog i uspješnog upravljanja osobnim financijama (Narodne novine, 2021).

2.2. Definiranje osobnih financija

Osobne financije odnose se na planiranje financijske budućnosti pojedinca ili kućanstva. Uključujući planiranje troškova, štednje, investiranja i upravljanje dugovima. Učinkovito upravljanje osobnim financijama ima za cilj osigurati financijsku stabilnost te postizanje dugoročnih financijskih ciljeva.

Prema istraživanju Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) koje je provedeno u 2023. godini, gotovo 63% ispitanika osobno vodi financije kućanstva i imaju kućni budžet, 56% prati svoju potrošnju, a 47% postavlja dugoročne financijske ciljeve i teži njihovom ostvarenju. S obzirom na ocjenu financijske pismenosti to češće rade oni s većom razinom odgovornog financijskog ponašanja (HANFA, 2023).

Isto tako više od polovice ispitanika često brine o plaćanju svojih životnih troškova, četvrtina mladih nije zadovoljna svojom financijskom situacijom. Više od trećine ispitanika smatra da ih njihova financijska situacija ograničava u tome da rade stvari koje su im važne (HANFA 2023). Nedvojbeno je da financije imaju važnu ulogu u životu pojedinca i utječu na sve aspekte njegovog života, stoga je upravljanje osobnim financijama od iznimne važnosti

2.3. Važnost upravljanja osobnim financijama

Kvalitetno upravljanje osobnim financijama pridonosi ostvarenju financijske sreće. Kako bi se postigla financijska sreća potrebno je mnogo više nego samo zaraditi novac. Ona je rezultat dobrog financijskog ponašanja. Pretpostavlja se da takvi pojedinci troše unutar proračuna i poduzimaju korake kako bi ostvarili svoje financijske ciljeve (Garman i Forgue, 2010). Ciljevi mogu biti razni, primjerice štednja za kupnju nekretnine, štednja za financiranje djetetovog

visokoškolskog obrazovanja ili otplata kredita ili drugih dugova koji stvaraju opterećenje na život pojedinca.

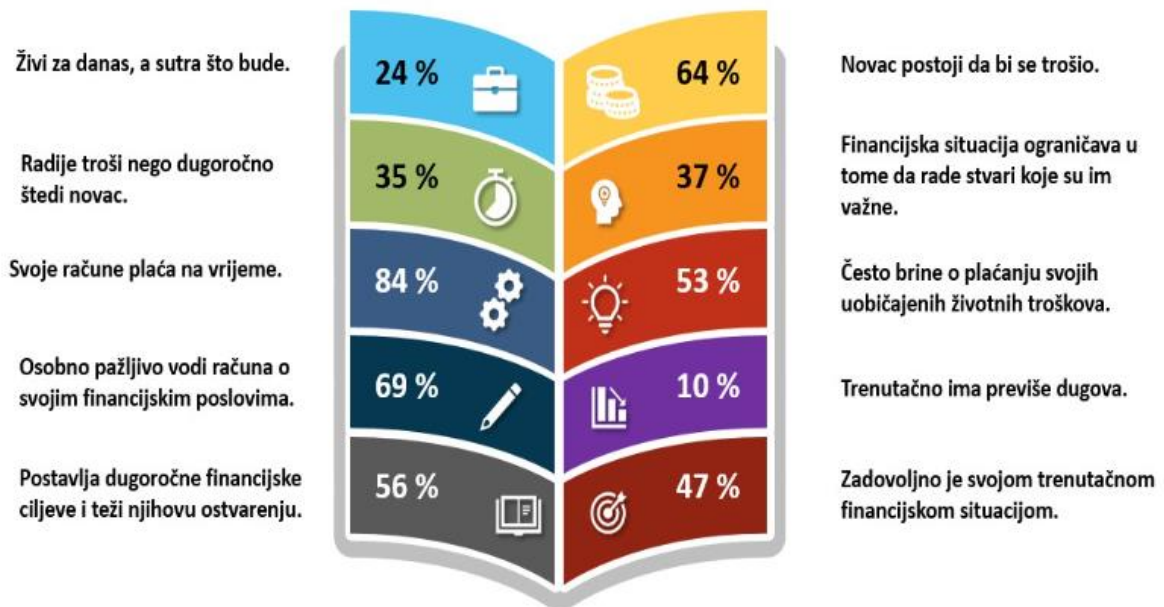
Štednja je bitan cilj pri upravljanju financijama. Zahtjeva disciplinu i siguran je put prema uspješnom životu i ranom umirovljenju. Gotovo jednako bitno je investiranje štednje u oblike financijske imovine kojoj vrijednost s vremenom raste. Na taj način smanjuje se utjecaj inflacije na novac i stvara se sigurnija financijska budućnost (Lawless, 2010).

Nadalje, upravljanje financijama važno je kako bi se izbjegli iznenadni gubitci ili porast troškova uzrokovan eksternim utjecajima, kao što su inflacija ili pandemija koronavirusa. Prema prethodno navedenom istraživanju HANFA-e svaki drugi građanin ne bi bio u stanju pokriti iznenadno povećanje troškova ili smanjenje prihoda, a velika većina (68%) građana bi nakon gubitka glavnog izvora prihoda moglo pokrivati troškove života samo 3 mjeseca ili manje (HANFA, 2023). Zato je važno kvalitetno upravljati financijama te tu naviku usvojiti što ranije u životu.

2.4. Upravljanje financijama kod mladih

Na slici 1 vidljivo je kako mladi u Hrvatskoj ne gledaju na upravljanje financijama dugoročno već nastoje ispuniti svoje želje i potrebe odmah bez obzira na njihovu financijsku situaciju. Vidljivo je kako samo polovica njih postavlja dugoročne financijske ciljeve te teži njihovom ostvarenju. Uglavnom gledaju na novac kao potrošno sredstvo, a ne kao alat koji može poslužiti za stvaranje još većeg bogatstva. Također, vidljivo je kako polovica ispitanih učestalo brine o plaćanju svojih životnih troškova. Međutim, pohvalno je da preko 80% ispitanika svoje račune plaća na vrijeme. Kako bi se poboljšalo upravljanje financijama, HANFA predlaže izradu i vođenje osobnog budžeta ili proračuna.

Slika 1 Upravljanje financijama kod mladih u Hrvatskoj u 2023. godini

Izvor: HANFA (2024.)

2.5. Kućni proračun

Postoje razne vrste kućnih ili osobnih proračuna. Svaka vrsta ima svoje prednosti i mane. Neke od poznatijih vrsta proračuna su: 50/30/20, prvo platite sebi proračun, proračun temeljen na nuli ili proračun u omotnicama.

50/20/30 vrsta je budžetiranja koja podrazumijeva da se mjesečni proračun podijeli na 3 dijela. 50% primanja odvaja se na potrebe kao što su troškovi hrane, režije, automobil i sl., 20% se odvaja za štednju, a 30% odvaja se za ispunjenje želja pojedinca ili kućanstva, primjerice kupnja nove odjeće, odlazak u kino i sl. ovim načinom budžetiranja potiče se redovna štednja te se smanjuje rizik od prekomjerne potrošnje tako što postoji unaprijed određena količina novca odvojena za svaku kategoriju potrošnje. Ova metoda budžetiranja jedna je od najčešće korištenih metoda, ali nije pogodna za osobe koje imaju velike fiksne troškove ili dugove ili za osobe koji žele štedjeti više od 20% svojih primanja.

Prvo platite sebi (PYF) još je jedna jednostavna metoda budžetiranja koja je primarno fokusirana na štednju ili otplatu dugova. Glavna karakteristika ove metode je što za razliku od 50/20/30 metode nema striktno određene količine novca za razne kategorije potrošnje već se

svaki mjesec odvaja određena količina novca za štednju ili otplatu dugova, a ostatak se troši po volji pojedinca. Ova metoda najbolja je za osobe koje imaju poteškoće pri štednji i koje ne žele navoditi sve svoje mjesečne troškove.

Nadalje, proračun temeljen na nuli (Zero based budget) najviše odgovara osobama koje imaju fiksna primanja. Kao što je i vidljivo na tablici 1, proračun se stvara tako što se od primanja oduzimaju svi predviđeni mjesečni troškovi dok se ne dođe do nule. Bitno je što točnije navesti visinu troškova za svaku kategoriju kako ne bi došlo do prekoračenja proračuna. Ova metoda dobro će poslužiti osobama koje već imaju iskustva sa budžetiranjem te mogu točno predvidjeti svoje troškove.

Tablica 1 Primjer proračuna temeljenog na nuli

Primjer proračuna temeljenog na nuli u eurima	
Ukupni Prihodi	1.000,00
Plaća	1.000,00
Ukupni troškovi	1.000,00
Režije	250,00
Internet i mobitel	70,00
Rata kredita za stan	250,00
Hrana	230,00
Auto i prijevoz	70,00
Štednja	130,00

Izvor: djelo autora(2024.)

Proračun u omotnicama (Envelope budget) vrlo je sličan proračunu temeljenom na nuli, razlikuju se po tome što se u ovoj metodi koristi isključivo gotovina. Na početku mjeseca ili plaćanja, sav raspoloživi novac se raspodijeli među omotnicama prema unaprijed određenom

proračunu što je vidljivo na slici 2. Glavna prednost ove metode je što pruža jasnu i trenutnu sliku koliko novca je ostalo u kojoj kategoriji troškova, čime pomaže u kontroli potrošnje. Budući da se koristi isključivo gotovina, troškovni višak je lako uočljiv – kada omotnica za određenu kategoriju ostane bez novca, potrošnja u toj kategoriji mora prestati do sljedećeg perioda.

Slika 2 Primjer proračuna u omotnicama

Izvor: Money Crashers

3. DIGITALNI ALATI ZA UPRAVLJANJE OSOBNIM FINANCIJAMA

3.1. Važnost digitalnih alata za upravljanje osobnim financijama

U današnjem digitalnom dobu, digitalni alati za upravljanje osobnim financijama postali su neizostavan dio svakodnevnog financijskog upravljanja. Kako većina ljudi posjeduje osobni telefon tako posjeduju i aplikaciju mobilnog bankarstva ili koriste uslugu internet bankarstva na osobnom računalu.

Prema podacima Hrvatske narodne banke (HNB) posljednjih nekoliko godina bilježi se rast bezgotovinskih platnih transakcija. U posljednjih pet godina zabilježen je porast nacionalnih kartičnih platnih transakcija od 67%, a njihova vrijednost povećala se za 77%. Prema istim podacima 44% potrošača i 60% poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj (RH) ima ugovorenu uslugu internetskog bankarstva. U odnosu na 2022. godinu, broj potrošača koji se koriste uslugom mobilnog bankarstva u 2023. povećao se za 7% dok se broj potrošača koji se koriste uslugom internetskog bankarstva povećao za 13%. Također, rasli si u broj i vrijednost platnih transakcija zadanih tim kanalom, pa je tako zabilježen porast broja transakcija potrošača od 13%, a vrijednost transakcija za 42%, što se tiče poslovnih subjekata broj transakcija mobilnim bankarstvom porastao je za 36%, a vrijednost za 65% (HNB, 2024).

Prethodno navedeni podatci ukazuju da mobitel sve više postaje prvi izbor pri odabiru uređaja za iniciranje elektroničkih transakcija. Kao što je prethodno zaključeno, kako bi potrošači efikasno upravljali svojim financijskim sredstvima potrebno je pratiti kretanje istih. Potrebno je steći uvid kako i gdje se kreću njihova sredstva, pri čemu im mogu pomoći mobilne aplikacije za upravljanje osobnim financijama.

3.2. Mobilne aplikacije za upravljanje osobnim financijama

Kako postoje analogne metode za upravljanje osobnim financijama tako danas postoje i digitalne metode. Jedne od njih su i aplikacije za upravljanje osobnim financijama. To su softverske aplikacije kojima se može pristupiti putem većine osobnih uređaja, primjerice putem mobitela ili osobnog računala kako bi upravljali osobnim financijama. Danas, postoje razne aplikacije koje potrošačima ali i poslovnim subjektima služe za upravljanje financijama. Njihova glavna obilježja su praćenje primitaka i izdataka, kategorizacija troškova i planiranje

proračuna. Interes za aplikacijama za upravljanje osobnim financijama neprestano raste te se bilježi porast vrijednosti tržišta istih.

Prema istraživanju koje je proveo Future Data Stats vrijednost tržišta aplikacijama za upravljanje osobnim financijama u 2023. procijenjena je na 1,23 milijarda američkih dolara, a predviđa se da će vrijednost istog do 2030. godine dosegnuti iznos od 1,61 milijardu američkih dolara. Kao vodeće tržište tim aplikacijama navodi se Sjeverna Amerika ali postoji sve veći interes za tim aplikacijama na području istočne Europe pa tako i Hrvatske (Future Data Stats, b. d.).

Klasična aplikacija za upravljanje osobnim financijama pruža mogućnost praćenja troškova i stvaranja proračuna. Korisnik samostalno unosi podatke o primicima i izdacima dok neke aplikacije nude mogućnost povezivanja s bankovnim računom. Osim opcije praćenja troškova aplikacija kategorizira troškove te nudi opciju stvaranja proračuna prema tim kategorijama. U većini slučajeva aplikacija nudi korisniku da odabere unaprijed određene kategorije pri podjeli troškova, a neke dopuštaju korisniku da stvori svoje kategorije. Također, u aplikaciji se mogu pronaći grafikoni i tablice koje korisniku pružaju jednostavan pregled njegovih osobnih financija što pomaže korisniku stvoriti sliku o njegovim financijama. Nadalje, takve aplikacije baš kao i analogne metode upravljanja osobnim financijama imaju svoje prednosti i mane.

3.3. Prednosti korištenja digitalnih alata za upravljanje osobnim financijama

Glavna prednost korištenja ovih aplikacija je upravo praktičnost. Njihovim korištenjem korisniku postaju lako dostupni podaci o njegovim financijama, može ih provjeriti bilo gdje i bilo kada. Isto tako korisnik lako može provjeriti status svog proračuna, unijeti nove izdatke ili unijeti druge promjene.

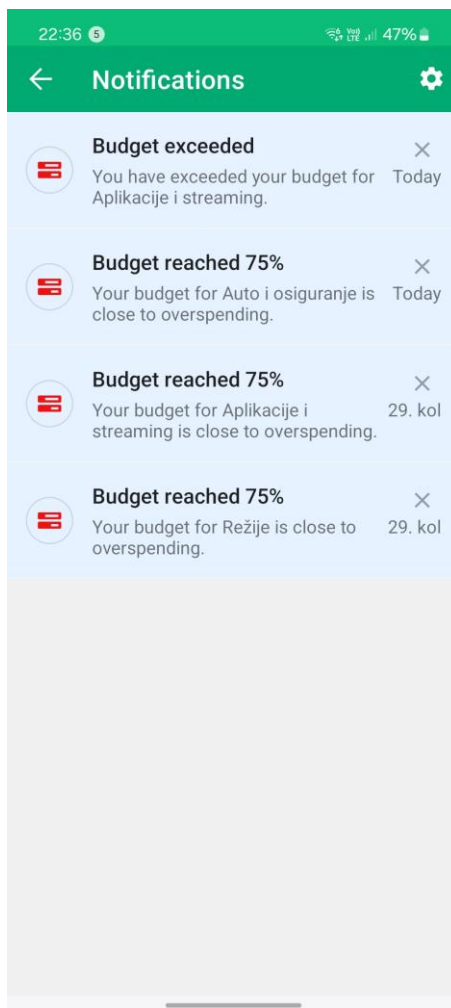
Mnogo aplikacija nudi mogućnost povezivanja sa bankovnim računom. Transakcije se automatski unose i kategoriziraju u aplikaciji. Na taj način ažuriranje podataka u aplikaciji iziskuje manje vremena i napora za korisnika. Neke aplikacije besplatno nude ovu opciju ali velika većina zahtjeva dodatno plaćanje i premium pretplatu (Bednarz i Zalnieriute, 2024).

Mogućnost postavljanja i praćenja financijskih ciljeva još je jedna prednost ovih aplikacija. Većina aplikacija korisniku nudi opciju postavljanja i praćenja štednje, otplate dugova ili

drugih financijskih ciljeva. Na taj način korisnik može lakše pratiti svoj napredak prema ostvarenju financijskih ciljeva.

Aplikacije nude razne povratne informacije. Primjerice grafikoni i tablice koje prikazuju financijsku sliku korisnika, a nude i opciju izrade izvještaja u obliku Microsoft Excel dokumenta ili pak šalju podsjetnike korisniku da se približava prethodno zadanim granicama potrošnje ili obavještavaju korisnika o nadolazećim računima što je i vidljivo na slici 3.

Slika 3 Pregled obavijesti o potrošnji u aplikaciji Wallet

Izvor: djelo autora (2024.)

Naravno, postoje i rizici kojih treba biti svjestan prije instaliranja i korištenja aplikacija. Glavno pitanje koje se postavlja je sama sigurnost aplikacija. Korištenjem aplikacija korisnici su primorani dijeliti osjetljive financijske i osobne podatke, a to ih čini čestom metom hakera i prijevara. Postoji rizik od phishing prijevara gdje prevaranti korisniku aplikacije pošalju

poruku koja izgleda kao poruka aplikacije za upravljanje osobnim financijama te na taj način prevare korisnika na davanje osobnih podataka koje kasnije zlorabe (Evans, 2024).

Osim sigurnosnih rizika neke aplikacije znaju biti komplicirane za korištenje što znatno produžuje krivulju učenja za tu aplikaciju i smanjuje interes korisnika za korištenje iste. Osim što su komplicirane može im nedostajati fleksibilnosti u obliku unaprijed zadanih kategorija ili načina praćenja financija koji neće odgovarati svim korisnicima te će ih također odbiti od korištenja aplikacije.

Dok je dio aplikacija besplatan postoje i one koje zahtijevaju pretplatu. Pretplate se mogu kretati od nekoliko centi mjesečno pa sve do nekoliko desetaka eura mjesečno. Većina aplikacija nudi osnovnu verziju besplatno dok za korištenje naprednih opcija korisnik treba platiti. Visoke cijene aplikacija odbit će mnoge korisnike od korištenja istih.

4. KRITIČKA ANALIZA ODABRANIH OBILNIH APLIKACIJA ZA UPRAVLJANJE OSOBNIM FINANCIJAMA

4.1. Opis aplikacije „Money Manager“

Money Manager je mobilna aplikacija koju razvija korejsko poduzeće Realbyte, osnovano 2018. godine. Poduzeće ima sjedište u glavnom gradu Južne Koreje, Seulu. Money Manager stavljen je na tržište 2013. godine, dostupan je na android i iOS platformama. Danas, aplikacija Money Manager ima preko 10 milijuna preuzimanja u Google play trgovini, a ocjena joj je 4,7 od mogućih 5 zvjezdica. Money Manager jednostavna je aplikacija za upravljanje osobnim financijama. Ne nudi napredne postavke kao što su povezivanje sa bankovnim računom ili sastavljanje detaljnih analitičkih izvještaja. Glavni fokus je na praćenju troškova i sastavljanju proračuna. Ikona aplikacije prikazana je na slici 4.

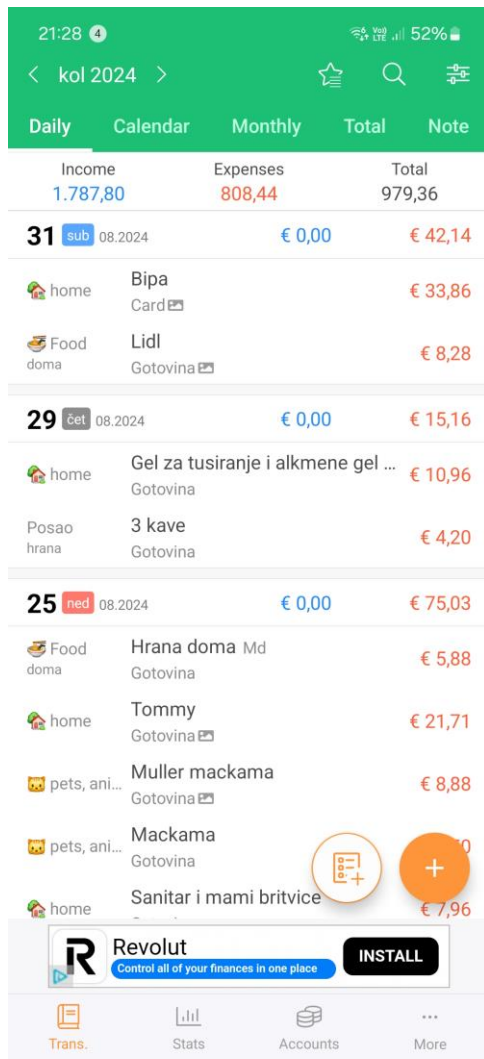
Slika 4 Ikona aplikacije Money Manger

Izvor: Google play (2024.)

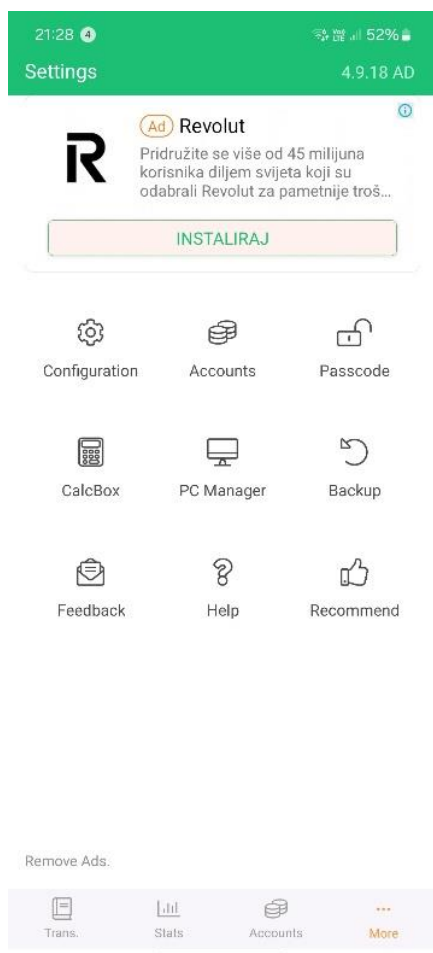
Prilikom otvaranja aplikacije prvo što korisnik vidi je sažet pregled dnevnih troškova i u desnom donjem kutu tipka za dodavanje novih (vidi sliku 5). U gornjem dijelu početnog zaslona nalazi se izbornik s opcijama pregleda troškova u obliku popisa troškova poredanih po datumu nastanka, zatim sažet prikaz u obliku kalendara, opcija pregleda mjesečnog proračuna te pregled bilješki. U donjem dijelu nalazi se još jedan izbornik koji nudi opciju pregleda transakcija, zatim pregled primitaka i izdataka u obliku grafikona, pregled svih računa, štednje i dugova te izbornik „More“. Klikom na izbornik „More“ korisniku se otvara stranica sa postavkama aplikacije gdje korisnik može prilagoditi aplikaciju po svojim željama što je i vidljivo na slici 6.

Slika 5 Početna stranica aplikacije Money Manager

Izvor: djelo autora (2024.)

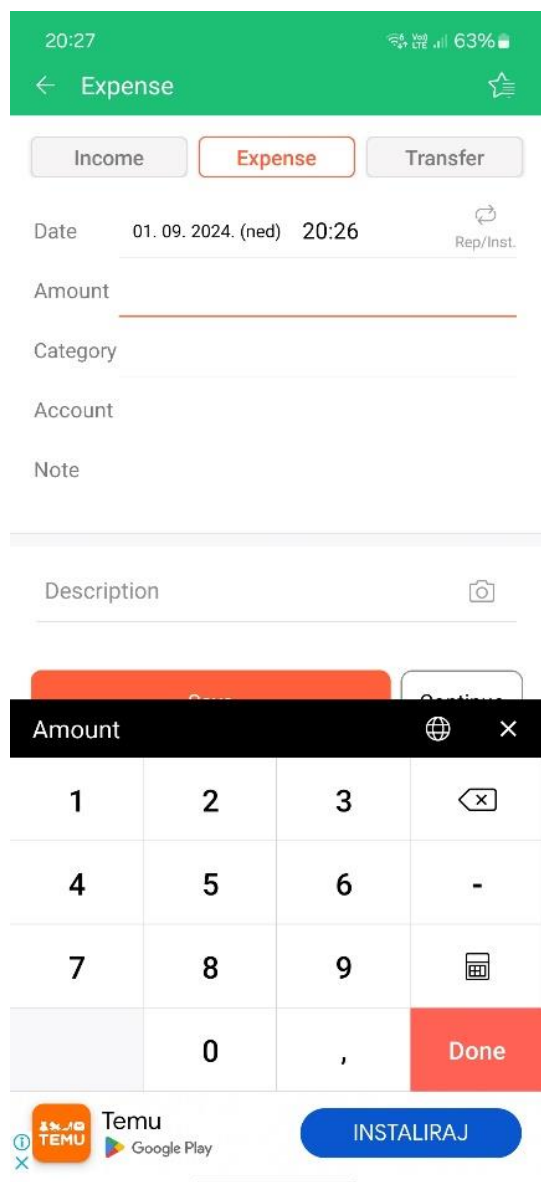
Slika 6 Postavke aplikacije Money Manager

Izvor: djelo autora (2024.)

Aplikacija je vrlo jednostavna za korištenje i ne zahtjeva puno vremena ni truda. Dovoljno je nakon svake kupnje ili plaćanja računa izdvojiti trenutak za unijeti podatke o transakciji u aplikaciju. Korisnik unosi podatke klikom na plus u donjem desnom kutu početnog izbornika. Aplikacija automatski bilježi vrijeme i datum transakcije, a od korisnika se traži da unese iznos transakcije, kategoriju troška, da odabere račun s kojeg je transakcija obavljena te po želji kratki opis transakcije, a može i priložiti sliku računa (vidi sliku 7). Također, korisnik može odabrati opciju „Rep/Inst.“ koja omogućuje stvaranje troška koji se automatski ponavlja prema učestalosti koju korisnik samostalno odabere, primjerice svakog 15. dana u mjesecu.

Slika 7 Unos nove transakcije u aplikaciji Money Manager

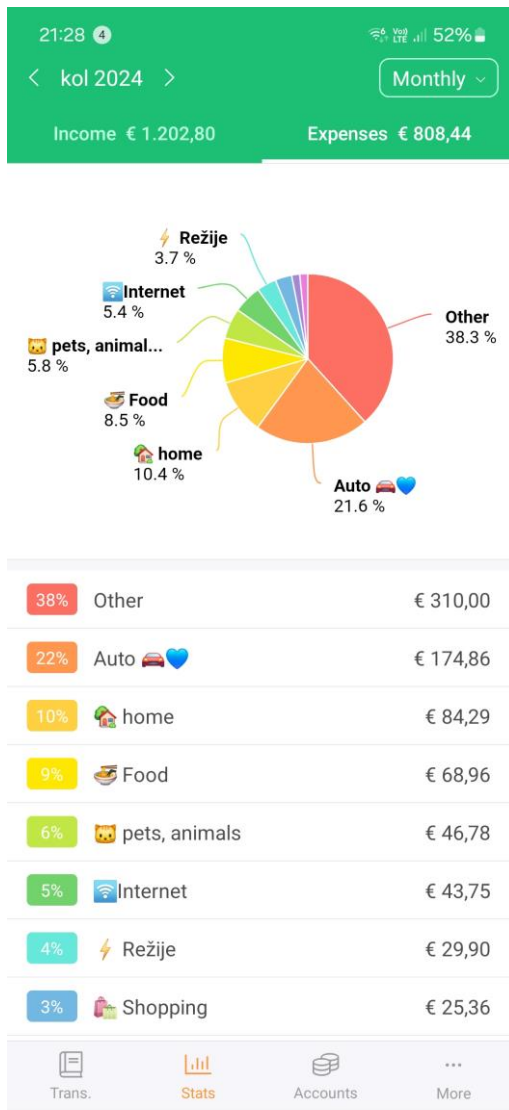

Izvor: djelo autora (2024.)

Kroz određeni vremenski period korištenja aplikacije količina unesenih podataka pružit će korisniku sliku o njegovim financijama. Kako bi lakše uočio gdje i kako troši svoj novac pomoć će mu slikoviti prikaz u obliku grafikona. Klikom na tipku „Stats“ otvara se prozor sa grafičkim prikazom troškova. Na grafikonu su vidljive sve kategorije troškova i postotak koji zauzimaju u odnosu na ukupne troškove, također svaka kategorija je označena drugom bojom što pomaže korisniku lakše uočiti kategorije (vidi sliku 8). Grafički prikaz postoji za kategoriju troškova ali i za prihode. U gornjem desnom kutu nalazi se izbornik sa nekoliko opcija prikaza podataka.

Korisnik može odabrati prikaz podataka na tjednoj, mjesečnoj, godišnjoj bazi ili po želji odabrati određeni vremenski period.

Slika 8 Slika grafičkog prikaza izdataka u aplikaciji Money Manager

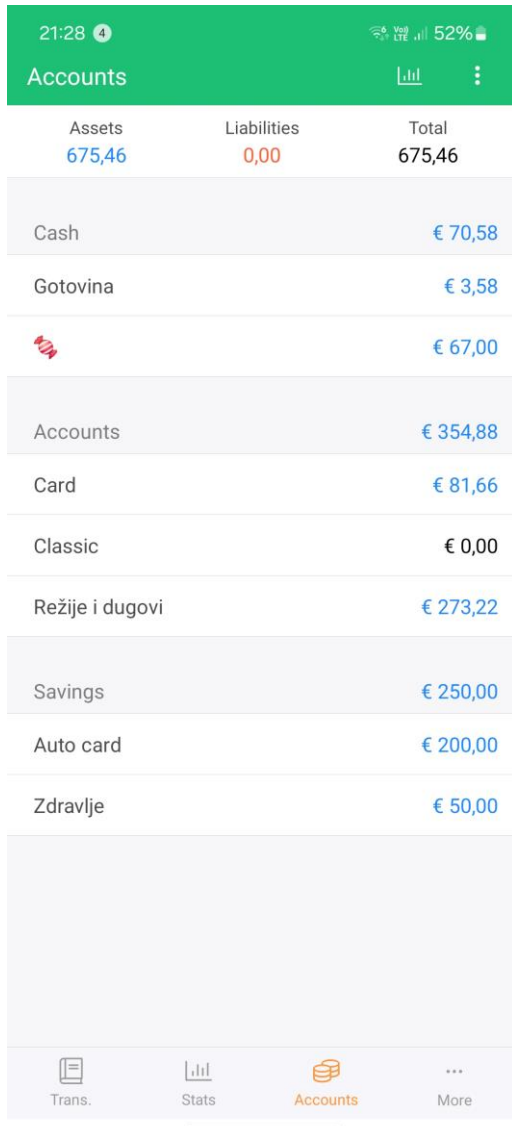

Izvor: djelo autora (2024.)

Klikom na tipku „Accounts“ korisnik dobiva pregled svih svojih računa, štednje i dugova. Na istoj stranici može dodavati, brisati, uređivati poredak te odabrati koje će račune prikazati ili skriti (vidi sliku 9). Također, klikom na ikonu u obliku stupčastog grafikona otvara se prozor sa grafičkim prikazom kretanja primitaka i izdataka i kretanja stanja računa (vidi sliku 10).

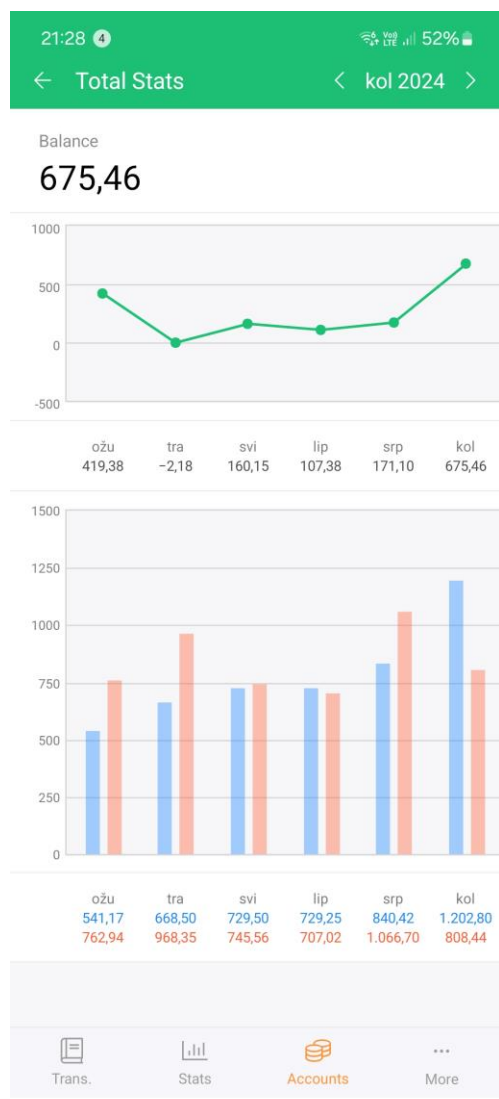
Ovdje korisnik može vidjeti kretanje njegovih primitaka i izdataka kroz posljednjih nekoliko mjeseci.

Slika 9 Slika kartice "Accounts" u aplikaciji Money Manager

Izvor: djelo autora (2024.)

Slika 10 Slika grafičkog prikaza kretanja stanja računa u aplikaciji Money Manager

Izvor: djelo autora (2024.)

Povratkom na glavni izbornik te klikom na „Total“ otvara se kartica sa prikazom mjesečnog proračuna (vidi sliku 11). Korisnik samostalno postavlja kategorije proračuna te odabire koliki iznos želi odvojiti za svaku kategoriju. Aplikacija će zatim automatski pratiti svaku kategoriju izdatka te sukladno tomu će se mijenjati postotak preostalog dostupnog iznosa za svaku kategoriju. Također, ako korisnik potroši više nego je odvojio za određenu kategoriju stupac te kategorije mijenja boju iz plave u crvenu. Na taj način korisnika se upozorava da mora smanjiti potrošnju za određenu kategoriju. Aplikacija nudi i mogućnost izvoza podataka u obliku Microsoft Excel datoteke što će korisniku omogućiti daljnje analize podataka koje ovoj aplikaciji možda nedostaju.

Slika 11 Slika proračuna korisnika u aplikaciji Money Manager

Izvor: djelo autora (2024.)

4.2. Opis aplikacije „Wallet“

Wallet je mobilna aplikacija za upravljanje osobnim financijama koju razvija češko poduzeće BudgetBakers. Budget Bakers je češki fintech startup osnovan 2010. godine sa sjedištem u Pragu. Aplikacija je stavljena na tržište 2011. godine, dostupna je na platformama android i iOS, a kasnije je stvorena i web-aplikacija (Fikajz, 2023). Za razliku od aplikacije Money Manger Wallet ima tek 5 milijuna preuzimanja u Google Play trgovini, a ocjena mu je ista, 4,7 zvjezdica. Wallet je aplikacija za upravljanje osobnim financijama kreirana kako bi korisnicima pomogla uštedjeti novac i kreirati planove za budućnost. Ono što ga odvaja od ostalih aplikacija je količina povratnih informacija koje nudi. Nudi detaljne financijske

izvještaje, mnoštvo statističkih podataka i grafičkih prikaza što korisniku uvelike olakšava shvaćanje njegove financijske situacije (Wallet: Budget Expense Tracker - Apps on Google Play, n.d.). Ikona aplikacije prikazana je na slici 12.

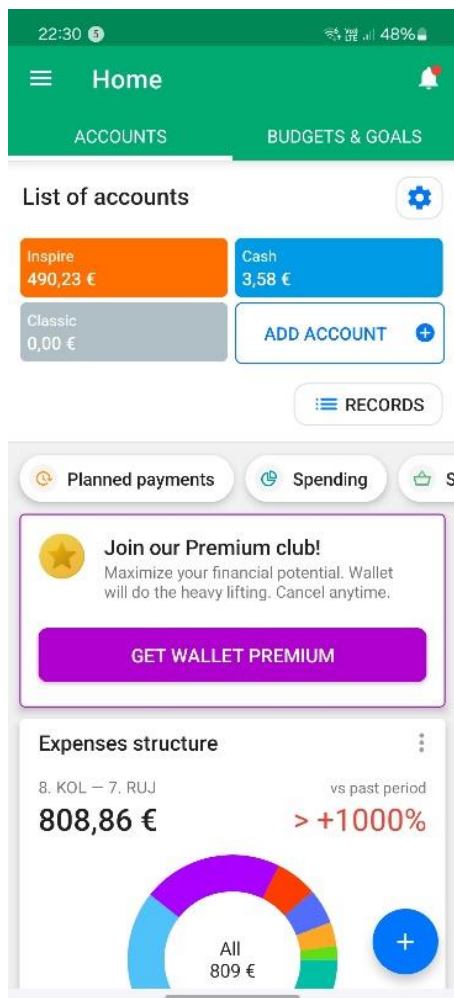
Slika 12 Ikona aplikacije Wallet

Izvor: Google play (2024.)

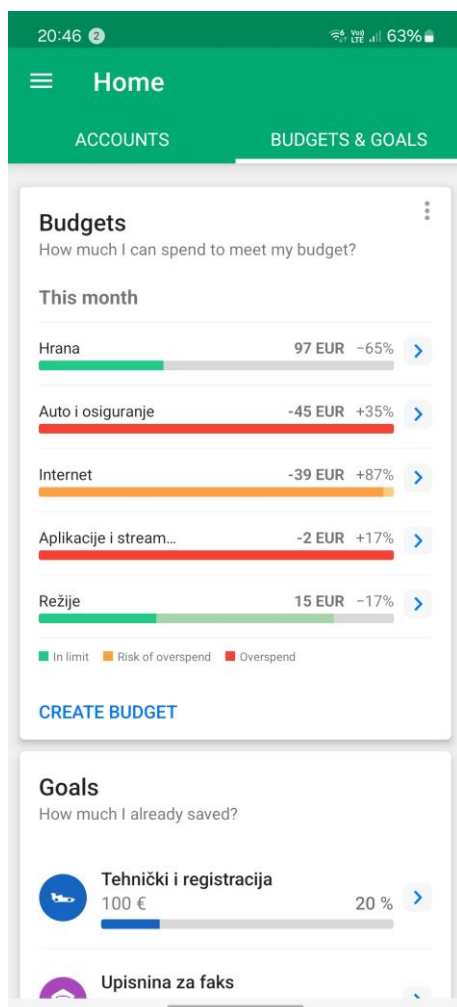
Prvo što korisnik vidi kada otvori aplikaciju je „Home“ izbornik. Izbornik otvara dvije vrste pregleda, karticu „Accounts“ koja se automatski otvara te kartica „Budgets & Goals“ koja daje sažet pregled korisnikovog proračuna i postavljenih financijskih ciljeva.. Na početku kartice „Accounts“ nalazi se popis korisnikovih računa, a zatim slijede kartice sa sažetim pregledima raznih informacija (vidi sliku 13). Korisnik kartice odabire po želji, samostalno odlučuje koje želi prikazati, koje skriti te kojim redoslijedom želi da se prikazuju. Nadalje, otvaranjem kartice „Budget & goals“ korisniku se nudi mogućnost stvaranja proračuna ili stvaranja financijskih ciljeva (vidi sliku 14). Korisnik stvara proračun ili ciljeve tako da samostalno dodaje kategoriju troškova ili štednje i odabire iznos.

Slika 13 Slika "Home" izbornika u aplikaciji Wallet

Izvor: djelo autora (2024.)

Slika 14 Slika kartice "Budget & goals" u aplikaciji Wallet

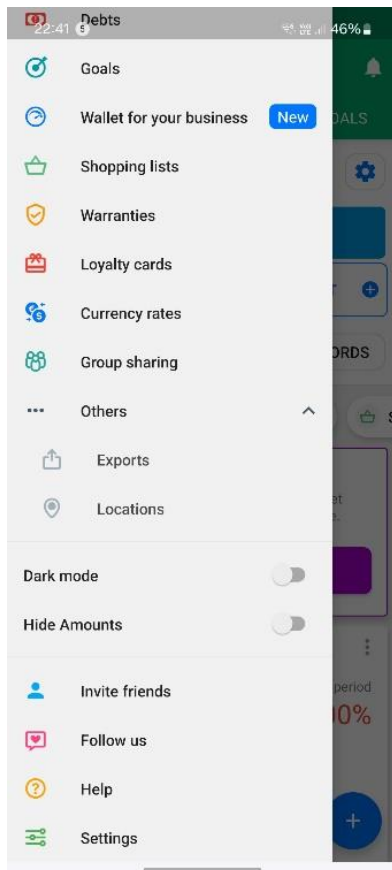

Izvor: djelo autora (2024.)

U lijevom gornjem kutu aplikacije nalazi se glavni izbornik (vidi sliku 15). Otvaranjem glavnog izbornika korisnik može pristupiti podacima o njegovom profilu, raznim statistikama i drugim mogućnostima koje nudi aplikacija. Primjerice klikom na opciju „Statistics“ korisnik može vidjeti razne statističke podatke o njegovom financijskom stanju, a to uključuje grafički prikaz stanja računa kroz određeni vremenski period, kretanje planiranih plaćanja, grafički prikaz potrošnje u određenom vremenskom razdoblju ili podatke o protoku novca na računima korisnika (vidi sliku 16). Osim statističkih podataka aplikacija nudi opciju „Planned payments“ koja korisniku omogućuje postavljanje planiranih izdataka i podsjetnika za iste, što olakšava praćenje računa i obveza (vidi sliku 17). Aplikacija nudi još jedinstvenih opcija, primjerice „Shopping lists“ ili „Loyalty cards“. Opcija „Shopping lists“ omogućava korisniku stvaranje neograničenog broja popisa za kupnju za koje se mogu postaviti podsjetnici ili ih korisnik može

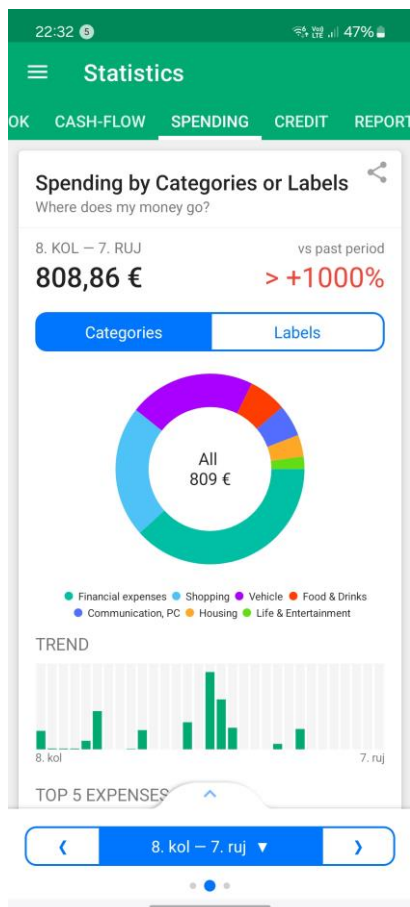
podijeliti, primjerice s članovima kućanstva. Također, nakon što korisnik stvori listu za kupnju može istu dodati na popis izdataka (vidi sliku 18). Opcija „Loyalty cards“ je zapravo digitalni novčanik korisnika u kojeg korisnik dodaje kartice vjernosti.

Slika 15 Slika glavnog izbornika aplikacije Wallet

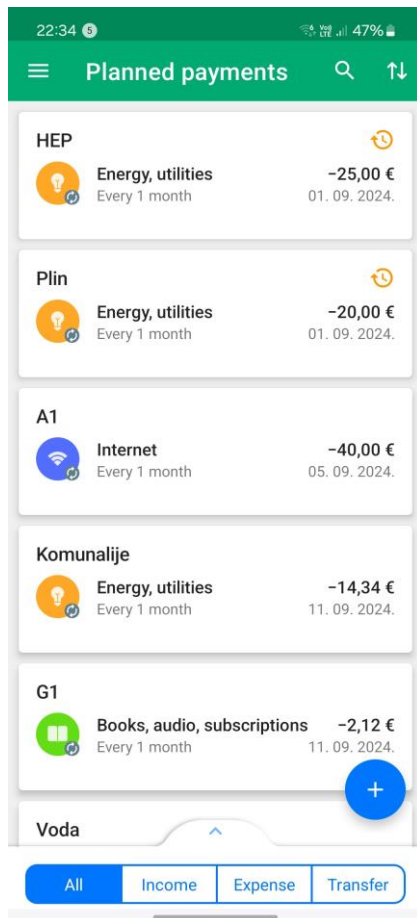
Izvor: djelo autora (2024.)

Slika 16 Slika statističkih podataka u aplikaciji Wallet

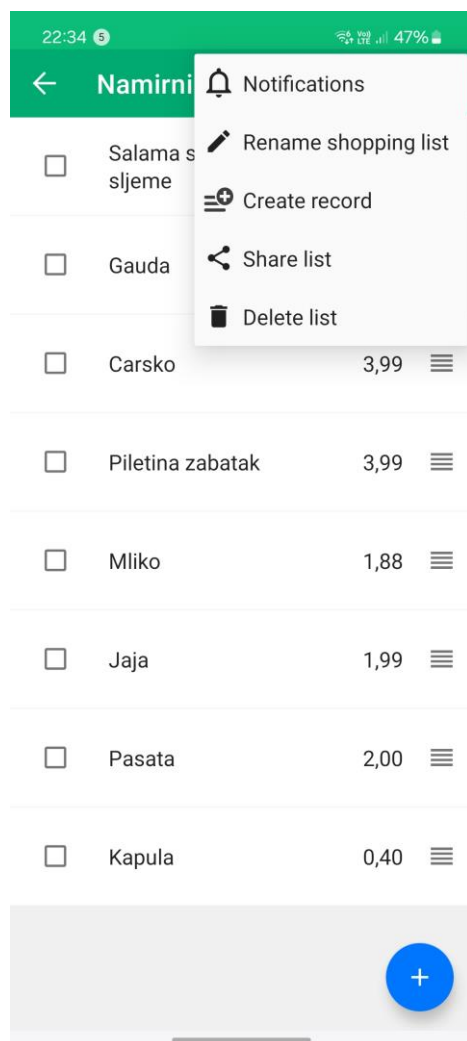
Izvor: djelo autora (2024.)

Slika 17 Slika kartice sa planiranim plaćanjima u aplikaciji Wallet

Izvor: djelo autora (2024.)

Slika 18 Slika dodatnih opcija za popise za kupnju u aplikaciji Wallet

Izvor: djelo autora (2024.)

Vidljivo je kako je aplikacija Wallet mnogo više nego jednostavna aplikacija za praćenje troškova. Ova aplikacija nudi široku lepezu opcija svojim korisnicima, uz prethodno nabrojene opcije postoje i one naprednije ali za njihovo korištenje potrebno je platiti premium pretplatu koja se kreće od 4.11€ mjesečno do 20,57€ godišnje, a nudi se i opcija jednokratnog plaćanja u iznosu od 20,57€.

Aplikacija Wallet nudi razne alate za upravljanje osobnim financijama. U usporedbi s aplikacijom Money Manager mnogo je kompliciranija ali i naprednija. Iako su različite, obje aplikacije koriste se za upravljanje osobnim financijama te svaka ima svoje prednosti i nedostatke.

4.3. Usporedba i kritička analiza odabranih aplikacija

Aplikacije Money Manager i Wallet su dvije popularne aplikacije za upravljanje osobnim financijama. Kako obje aplikacije ispunjavaju osnovnu zadaću praćenja primitaka i izdataka, stvaranje proračuna te analizu financijskih podataka ono što ih razlikuje je količina dodatnih opcija koje pružaju korisniku. Također, veliku ulogu igra koliko je koja aplikacija komplicirana za korištenje. Na tablici 2 su navedene razne opcije koje aplikacije nude.

Tablica 2 Tablica s opcijama aplikacija Money Manager i Wallet

<i>Opcije aplikacije</i>	Money Manager	Wallet
<i>Praćenje primitaka i izdataka</i>	+	+
<i>Stvaranje proračuna</i>	+	+
<i>Stvaranje bilješki</i>	+	+
<i>Priložiti fotografiju</i>	+	+
<i>Grafički prikaz statističkih podataka</i>	+	+
<i>Neograničen broj računa</i>	+	+
<i>Praćenje štednje i dugova</i>	+	+
<i>Uređivanje kategorija potrošnje</i>	+	+
<i>Prikaz u raznim valutama</i>	+	+
<i>Sigurnosna pohrana podataka</i>	+	+
<i>Izvoz podataka u obliku Microsoft Excel datoteke</i>	+	+
<i>Planirana plaćanja</i>		+
<i>Lista za kupnju</i>		+
<i>Podsjetnik na potrošnju</i>		+
<i>Napredne statistike</i>		+
<i>Povezivanje sa bankovnim računom</i>		+
<i>Praćenje investicija</i>		+
<i>Plan otplate duga</i>		+
<i>Popis aktivnih garancija</i>		+
<i>Kartice vjernosti</i>		+

Izvor: djelo autora (2024.)

Tablica 2 prikazuje usporedbu opcija navedenih dviju aplikacija. Vidljivo je da obje aplikacije dijele osnovne funkcije, ali aplikacija Wallet ima širi spektar naprednih opcija. Obje aplikacije sadrže opcije praćenja primitaka i izdataka, stvaranje proračuna i bilješki, mogućnost prilaganja fotografija, grafički prikaz podataka i statistike, neograničen broj računa, praćenje štednje i dugova, uređivanje kategorija potrošnje, sigurnosna pohrana podataka i računi u više valuta te izvoz podataka u Excel.

Obje aplikacije omogućuju praćenje primitaka i izdataka, što je ključno za razumijevanje gdje novac odlazi. Također, obje aplikacije omogućuju stvaranje proračuna i dodavanje bilješki, isto tako omogućuju korisnicima spremanje računa ili dokumenata kao fotografije uz transakcije, nude vizualizacije u obliku grafičkih prikaza koje pomažu korisnicima pri analizi podataka, korisnici mogu pratiti više različitih računa unutar aplikacije, mogu pratiti ciljeve štednje te upravljat dugovima, obje aplikacije omogućuju prilagodbu kategorija troškova prema potrebama korisnika i omogućuju detaljnu analizu podataka izvan aplikacije.

Nadalje, aplikacija Wallet nudi još nekoliko naprednih opcija, primjerice planirana plaćanja, lista za kupnju i podsjetnici na potrošnju koje pomažu korisnicima izbjeći nepotrebne troškove, napredne statistike i praćenje investicija, povezivanje s bankovnim računom koja je jedna od ključnih prednosti aplikacije Wallet jer automatizira sinkronizaciju bankovnih transakcija s aplikacijom, plan otplate duga i praćenje garancija i pohrana kartica vjernosti. Vidljivo je kako je aplikacija Wallet prikladnija za korisnike koji traže sveobuhvatnije rješenje i dodatne mogućnosti prilagodbe.

5. ZAKLJUČAK

Promatrajući sve prethodno navedene podatke dolazimo do zaključka da je kvalitetno upravljanje osobnim financijama bitna vještina. Definirajući osobne financije i financijsku pismenost možemo zaključiti da pojedinci s većom razinom financijske pismenosti bolje upravljaju svojim osobnim financijama te je veća vjerojatnost da će postići svoje financijske ciljeve i osigurati financijsku stabilnost. Istraživanja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga ukazala su na problem niske razine financijske pismenosti u mladima u Hrvatskoj i na financijske probleme s kojima se susreću zbog toga. Zato se naglašuje važnost upravljanja osobnim financijama.

Kako bi se uspješno upravljalo osobnim financijama preporuka stručnjaka je stvaranje i vođenje kućnog proračuna. U ovom radu navedeno je nekoliko metoda izrade kućnog proračuna. Postoje razne metode i svaka je različita ali sve imaju isti cilj, a to je poboljšanje upravljanja osobnim financijama kako bi se postigli financijski ciljevi pojedinca.

U današnjem digitalnom dobu za sve radnje koje su se nekad obavljale analogno, pa tako i upravljanje osobnim financijama, danas postoji digitalno rješenje. Kako mobitel sve više postaje primarni uređaj za obavljanje elektroničkih transakcija tako se na tržištu pojavljuju aplikacije za budžetiranje i vođenje financija. Aplikacije olakšavaju praćenje transakcija, pomažu steći sliku o financijskom stanju korisnika i na taj način podižu financijsku pismenost korisnika. Glavna prednost ovih aplikacija je to što su praktične, sve informacije su uvijek lako dostupne. Iako su praktične imaju značajnu manu, a to je sigurnost, ovakve aplikacije sadrže bitne financijske i osobne podatke korisnika, korisnici postaju lake mete prijevara i krađe podataka.

U ovom radu su opisane aplikacije Money Manager i Wallet. Obje aplikacije ispunjavaju njihovu glavnu zadaću koja je praćenje primitaka i izdataka, stvaranje proračuna i obrada podataka. Money Manager je mnogo jednostavnija aplikacija koja nije komplicirana za uporabu. Obavlja glavne zadatke bez problema i dovoljna je za prosječnog korisnika, dok je Wallet jedan alat za vođenje svih aspekata financija. Nudi napredne značajke, dublje statističke analize i omogućava korisniku da sve svoje financijske podatke ima na jednome mjestu. To uključuje svakodnevne transakcije, investicije, štednje, dugove, kartice vjernosti, popise za kupnju i sl.

Konačno, bez obzira hoće li pojedinac koristiti naprednije digitalne alate ili analogno upravljati svojim financijama bitno je da razvija tu vještinu i podiže razinu financijskog znanja. Zato što će se na taj način smanjiti mogućnost bankrota, neimaštine i nepovoljne financijske situacije koja će znatno naštetiti kvaliteti života.

POPIS LITERATURE

1. Atkinson, A. i F. Messy (2012.), "Measuring Financial Literacy: Results of the OECD / International Network on Financial Education (INFE) Pilot Study", OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions, No. 15, OECD Publishing, Paris, preuzeto 11. lipnja 2024. s <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/5k9csfs90fr4-en.pdf?expires=1718144525&id=id&accname=guest&checksum=D8D794C98F94640644913E3C62CA2A8C>
2. Bednarz, Z. i Zalnieriute, M. (2024.) Money, Power, and AI: Automated Banks and Automated States. Ujedinjeno Kraljevstvo: Cambridge University Press
3. Budgetbakers (b. d.), About us, preuzeto 31. kolovoza 2024. s <https://budgetbakers.com/about-us/>
4. Chafin, J. A. (2023.), 5 Simple Budgeting Methods To Help You Live Your Best Life, preuzeto 17. kolovoza 2024. s <https://www.lendingtree.com/student/simple-budget/>
5. Evans, C. (2024.), How to keep your budgeting apps secure, preuzeto 27. kolovoza 2024. s <https://www.finance-monthly.com/2024/06/how-to-keep-your-budgeting-app-secure/>
6. Equifax (b. d.), What are budgeting apps and how do they work?: Understanding budgeting apps, preuzeto 17. kolovoza 2024. s <https://www.equifax.com/personal/education/personal-finance/articles/-/learn/budgeting-apps/>
7. Financial Wellness @ Penn (n. d.), Popular Budgeting Strategies, preuzeto 12. lipnja 2024. s <https://srfs.upenn.edu/financial-wellness/browse-topics/budgeting/popular-budgeting-strategies>
8. Fikajz, B. (2023.), Implementacija programskog rješenja za vođenje osobnih financija, završni rad, Visoko učilište Algebra, Zagreb
9. Future Data Stats (b. d.), Personal Finance Management Apps Market Size, Share, Trends & Competitive Analysis By Types: (Budgeting Apps, Expense Tracking Apps, Investment Tracking Apps, Bill Payment Apps, Financial Planning Apps) By Applications: By Regions, and Industry Forecast, Global Report 2023-2030, preuzeto 15. rujna 2024. s <https://www.futuredatastats.com/personal-finance-management-apps-market?srsId=AfmBOopIVcwIMc7azV36PyarMPVisNBIPFUV4ETv5viQ7-zcTnzlVA7p>

10. Garman, E. T. i Forgue, R. E. (2010.), Personal finance, 10. izdanje, USA: Cengage Learning
11. Google play (b. d.), Wallet: Budget expense tracker, preuzeto 29. kolovoza 2024. s <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.droid4you.application.wallet&hl=en>
12. HANFA (n. d.), Rezultati Hanfinih istraživanja, preuzeto 11. lipnja 2024. s <https://www.hanfa.hr/potrosaci/edukacije/istrazivanja/rezultati-hanfinih-istrazivanja/>
13. HNB (2024.), Bezgotovinske platne transakcije: Statistika platnog prometa [e-publikacija], preuzeto s https://www.hnb.hr/c/document_library/get_file?uuid=fc2f6b78-0431-265b-5200-2c6053089c3c&groupId=20182&p_auth=7H8bWgfU
14. HNB (2020.), Istraživanje OECD-a: porasla razina financijske pismenosti u Hrvatskoj, preuzeto 15. rujna 2024. s <https://www.hnb.hr/-/istrazivanje-oecd-a-porasla-razina-financijske-pismenosti-u-hrvatskoj>
15. Lawless, R. E. (2010.), The student's guide to financial literacy, UK: Bloomsbury Academic
16. Money Manager (b. d.), Money Manager: Features, preuzeto 31. kolovoza 2024. s <https://realbyteapps.com/#>
17. Narodne novine (2021.), Nacionalni strateški okvir financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2021. do 2026. godine, preuzeto 15. rujna 2024. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_06_68_1316.html
18. One AZ credit union (2024.), The pros and cons of budgeting apps, preuzeto 17. kolovoza 2024. s <https://www.oneazcu.com/about/financial-resources/saving-budgeting/the-pros-and-cons-of-budgeting-apps/>

POPIS TABLICA

Tablica 1 Primjer proračuna temeljenog na nuli.....	6
Tablica 2 Tablica s opcijama aplikacija Money Manager i Wallet.....	27

POPIS ILUSTRACIJA

Slika 1 Upravljanje financijama kod mladih u Hrvatskoj u 2023. godini.....	4
Slika 2 Primjer proračuna u omotnicama.....	7
Slika 3 Pregled obavijesti o potrošnji u aplikaciji Wallet.....	10
Slika 4 Ikona aplikacije Money Manger	12
Slika 5 Početna stranica aplikacije Money Manager.....	13
Slika 6 Postavke aplikacije Money Manager	14
Slika 7 Unos nove transakcije u aplikaciji Money Manager	15
Slika 8 Slika grafičkog prikaza izdataka u aplikaciji Money Manager.....	16
Slika 9 Slika kartice "Accounts" u aplikaciji Money Manager	17
Slika 10 Slika grafičkog prikaza kretanja stanja računa u aplikaciji Money Manager	18
Slika 11 Slika proračuna korisnika u aplikaciji Money Manager	19
Slika 12 Ikona aplikacije Wallet.....	20
Slika 13 Slika "Home" izbornika u aplikaciji Wallet.....	21
Slika 14 Slika kartice "Budget & goals" u aplikaciji Wallet	22
Slika 15 Slika glavnog izbornika aplikacije Wallet	23
Slika 16 Slika statističkih podataka u aplikaciji Wallet	24
Slika 17 Slika kartice sa planiranim plaćanjima u aplikaciji Wallet	25
Slika 18 Slika dodatnih opcija za popise za kupnju u aplikaciji Wallet	26